

Sygn.akt III AUa 812/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Maria Jolanta Kazberuk

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2013 r. w Białymstoku

sprawy z wniosku J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia

na skutek apelacji wnioskodawcy J. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 czerwca 2012 r. sygn. akt IV U 1504/12

oddala apelację.

Sygn. akt III A Ua 812/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 19 kwietnia 2012 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) odmówił J. S. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury. Organ rentowy wskazał, że po uprawomocnieniu się decyzji organu rentowego z dnia 7 czerwca 2011 roku, na podstawie której odmówiono przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia, nie zostały przedłożone nowe dowody, uzasadniające zastosowanie instytucji wznowienia postępowania rentowego określonej w art. 114 ust. 1 w/w ustawy.

J. S. w odwołaniu od powyższej decyzji domagał się przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia przy przyjęciu wynagrodzenia uzyskanego w latach 1977-1986. Zgodnie z jego późniejszym stanowiskiem przeliczenie miało nastąpić przy przyjęciu wynagrodzenia z lat 1978-1987.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 4 czerwca 2012 roku oddalił odwołanie. Sąd I instancji ustalił, że na podstawie decyzji organu rentowego z dnia 4 czerwca 1990 roku przyznano J. S. od dnia 22 maja 1990 roku prawo do renty inwalidzkiej drugiej grupy inwalidów. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia został wyliczony na podstawie wynagrodzenia uzyskanego w okresie od drugiego kwartału 1989 roku do pierwszego kwartału 1990 roku i wyniósł 91,76 %. Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 4 grudnia 1992 roku

wskaźnik wysokości podstawy wymiaru został podwyższony do 111,94 %, przy czym wyliczono go przy uwzględnieniu wynagrodzeń z lat 1978-1980. Wskutek złożenia skorygowanego zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu organ rentowy kolejną decyzją z dnia 28 marca 1995 roku podwyższył wskaźnik wysokości wymiaru do 117,79 %. Na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 30 października 2008 roku przyznano odwołującemu od dnia 1 października 2008 roku prawo do emerytury. Jako podstawę wymiaru emerytury przyjęto dotychczasową podstawę wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 117,79 %. Decyzją w/w organu rentowego z dnia 19 marca 2009 roku od dnia 1 marca 2009 roku przeliczono świadczenie. Do wyliczenia wysokości emerytury przyjęto niższy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 68,46 % wyliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia oraz aktualną kwotę bazową wynoszącą 2.275,37 złotych, co w konsekwencji doprowadziło do podwyższenia wysokości emerytury. Kolejną decyzją z dnia 20 marca 2009 roku skorygowano wskaźnik wysokości podstawy wymiaru do wysokości 69,63 %, oraz decyzją z dnia 25 marca 2009 roku – do wysokości 77,14 %. Na podstawie decyzji z dnia 18 września 2009 roku podwyższono wskaźnik wysokości podstawy wymiaru do poziomu 78,94 %. Kolejną decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 7 czerwca 2011 roku odmówiono wnioskodawcy przeliczenia podstawy wymiaru emerytury przy przyjęciu wynagrodzenia uzyskanego w latach 1977-1986. Na podstawie decyzji w/w organu rentowego z dnia 30 listopada 2011 roku przyznano odwołującemu od dnia 19 listopada 2011 roku emeryturę po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia oraz sposób jego wyliczenia nie uległ zmianie w stosunku do dotychczas pobieranego świadczenia. Na podstawie decyzji organu rentowego z dnia 30 stycznia 2012 roku, wydanej wskutek przedłożenia nowego zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia, od dnia 1 stycznia 2012 roku podwyższono wskaźnik wysokości podstawy wymiaru do 81,03 %. Powyższy stan faktyczny był bezsporny. Sąd Okręgowy wskazał, że odwołujący domaga się przeliczenia wysokości emerytury poprzez uwzględnienie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z kolejnych 10 lat, tj. wynagrodzeń osiągniętych w latach 1977-1986 (jak wynika z późniejszego jego stanowiska w latach 1978-1987). Powyższe żądanie nie znajduje jednak oparcia w przepisach prawa. Sąd Okręgowy wskazał, iż przepis art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) umożliwi wyliczenie wskaźnika podstawy wymiaru emerytury przy uwzględnieniu 10 kolejnych lat kalendarzowych, jednak przy zastrzeżeniu, że lata te są wybrane z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę. J. S. wniosek o emeryturę zgłosił w dniu 15 października 2008 roku, zatem 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o emeryturę przypada na okres 1988-2007. Lata, z których odwołujący chciałby mieć wyliczoną podstawę wymiaru świadczenia (tj. lata 1977-1986, względnie lata 1978-1987) przypadają przed tym okresem. Nadto Sąd Okręgowy wskazał, iż wysokość podstawy wymiaru świadczenia zależy od dwóch czynników, wskaźnika wysokości podstawy wymiaru i kwoty bazowej, przy czym zmiana wysokości kwoty bazowej na przestrzeni ostatnich lat znacząco wpłynęła na wysokość podstawy wymiaru, a w konsekwencji na wysokość przyznawanych emerytur. Zgodnie z unormowaniem zawartym w art. 21 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy w sytuacji, gdy ubezpieczony pobierał rentę, a następnie przeszedł na emeryturę, to można do jej wyliczenia uwzględnić podstawę wymiaru renty. Konsekwencją powyższego jest zachowanie na dotychczasowym poziomie kwoty bazowej. Stosownie zaś do art. 21 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy możliwe jest również ponowne obliczenie podstawy wymiaru emerytury, jednakże w tym wypadku wprawdzie kwota bazowa zostanie zaktualizowana, jednak dopuszczalność wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru mierzona jest stanem prawnym obowiązującym w dniu złożenia wniosku o emeryturę. W przedmiotowej sprawie oznacza to, że wyliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru jest możliwe, jednak według stanu rzeczy na rok 2008. Przyjęty do wyliczenia emerytury wskaźnik obliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia jest wprawdzie niższy niż poprzednio przyjęty do wyliczenia renty, jednakże przyjęcie do ustalenia wysokości emerytury aktualnej kwoty bazowej spowodowało, że wysokość świadczenia jest ostatecznie wyższa. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy jak w sentencji wyroku orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

J. S. zaskarżył powyższy wyrok w całości.

Apelacja nie precyzuje zarzutów jakie skarżący stawia wyrokowi sądu pierwszej instancji, a w swej treści nawiązuje do różnych zasłyszanych przez skarżącego informacji, w świetle których żądane przez niego przeliczenie świadczenia było możliwe.

Wniosek apelacyjny co do zaskarżonego wyroku nie jest również precyzyjny, ale niewątpliwie wolą skarżącego jest taka zmiana zaskarżonego wyroku i przeliczenia wysokości świadczenia, aby podstawę wymiaru świadczenia stanowiły przeciętne wynagrodzenia przez niego uzyskane w latach 1977-1986 (bądź 1978-1987).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Już na wstępie rozważań stwierdzić trzeba, iż apelacja nie zawiera żadnych konkretnych zarzutów naruszenia ani prawa procesowego ani prawa materialnego, choć z jej treści można przyjąć, iż domagając się dokonania przeliczenia świadczenia, w oparciu o przeciętne wynagrodzenia z innych lat, niż przyjął to Sąd Okręgowy – skarżący zarzuca zatem przynajmniej pośrednio wadliwe zastosowanie przepisów prawa materialnego.

Tak sformowany i rozumiany zarzut nie jest jednak trafny, a rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które to ustalenia odniósł następnie do właściwych przepisów prawa materialnego tj. przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Przeprowadzona przez Sąd Okręgowy kontrola zaskarżonej decyzji potwierdziła jej trafność. Jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji odwołujący się od dnia 22 maja 1990 roku był uprawniony do renty inwalidzkiej drugiej grupy inwalidów (następnie renty z tytułu niezdolności do pracy). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru tego świadczenia ustalony decyzją organu rentowego z dnia 28 marca 1995 roku, wyliczony przy uwzględnieniu wynagrodzeń z lat 1978-1980 ostatecznie wynosił 117,79 %.

Od dnia 1 października 2008 roku J. S. jest uprawniony do emerytury. Początkowo wysokość świadczenia była ustalona na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy, czyli przy przyjęciu podstawy wymiaru renty, zatem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 117,79 % i przy zachowaniu dotychczasowej kwoty bazowej. Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 19 marca 2009 roku od dnia 1 marca 2009 roku przeliczono świadczenie (w oparciu o art. 21 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy), przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 68,46 % wyliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia oraz aktualną wówczas kwotę bazową (tj. na datę przyznania prawa do emerytury), co w konsekwencji doprowadziło do podwyższenia wysokości emerytury. Na podstawie kolejnych decyzji organu rentowego korygowano wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, w związku z przedkładanymi przez wnioskodawcę dodatkowymi zaświadczeniami o zarobkach, oraz w związku ze zmianą ustawy umożliwiającą przyjmowanie do podstawy wymiaru wynagrodzenia minimalnego z okresów, z których brak było zaświadczeń o wynagrodzeniu. Decyzją z dnia 30 stycznia 2012 roku od dnia 1 stycznia 2012 roku powyższy wskaźnik podwyższono do poziomu 81,03 %. Sąd Okręgowy zauważył również, że odwołujący domagał się już przeliczenia podstawy wymiaru emerytury przy przyjęciu wynagrodzenia uzyskiwanego w latach 1977-1986. Wskutek rozpoznania powyższego wniosku J. S. decyzją z dnia 7 czerwca 2011 roku organ rentowy odmówił dokonania przeliczenia w powyższy sposób (k. 115 akt rentowych). Decyzja od której odwołuje się on obecnie z dnia 19 kwietnia 2012 r. dotyczy zatem w istocie identycznego wniosku, który był przedmiotem rozpoznania decyzją z 7 czerwca 2011 r., a od tego czasu nie zmieniły się ani okoliczności faktyczne ani prawne, ani pojawiły się nowe dowody w rozumieniu art. 114 ust.1 ustawy, które obecnie wniosek czyniłby zasadnym. Wypada zauważyć, iż Sąd Okręgowy w sposób możliwie przystępny wyjaśnił skarżącemu w uzasadnieniu wyroku, iż w świetle art. 15 ustawy nie jest możliwe ustalenie podstawy wymiaru jego świadczenia z lat wskazywanych przez odwołującego się, czy bardziej precyzyjnie „tylko z tych lat”, które wymienia (w świetle odwołania i pism kierowanych do organu rentowego chodzi mu o lata 1977-1986 bądź 1978-1987).

Jak wiadomo w świetle art. 15 ustawy możliwym jest ustalenie podstawy wymiaru emerytury albo w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę (art.15 ust.1 ustawy), czyli w przypadku wnioskodawcy z lat 1988-2007 r., albo też dopuszczalnym jest przyjęcie do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przeciętnej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub

ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (art. 15 ust.6).

Z akt sprawy nie wynika też, aby w przypadku odwołującego się zachodziły obecnie podstawy do dokonania przeliczenia świadczenia w oparciu regulację art. 110-111 powołanej wyżej ustawy. Przeliczenie na podstawie art.110 ust.1 w zw. z art. 15 ustawy wchodzi wówczas w grę, jeżeli do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Z kolei w myśl art.111 ust. 1 ustawy wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Także zatem i w przypadku przeliczenia świadczenia na podstawie art. 110 czy 1101 ustawy nie jest dopuszczalne wyliczenie wskaźnika poprzez przyjęcie przeciętnych wynagrodzeń tylko z lat , które wskazywał skarżący.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.